

Modtager(e) > Medlemmer af Kontaktforum Roskilde

Referat af møde i Kontaktforum Roskilde, mandag den 8. april 2019

Til stede:

Medlemmer af byrådet i Roskilde Kommune:

Tomas Breddam (S)

Marianne Østergård Kiærulff (V)

Jeppe Trolle (RV)

Forvaltningen i Roskilde Kommune:

Kim Dahlstrøm (By, Kultur og Miljø)

Rikke Kjærsgaard Sørensen (By, Kultur og Miljø)

Borgergrupperepræsentanter:

Piet Jansen, Veddelev Borger og Grundejer Forening

Kurt Lauridsen, Veddelev Borger og Grundejer Forening

Kasper Thomsen, Veddelev Borger og Grundejer Forening

Bodil Waagensen, Borgergruppen for en forsvarlig håndtering af det danske atomaffald

Anne Bendtsen, Borgergruppen for en forsvarlig håndtering af det danske atomaffald

Repræsentanter for miljøorganisationer:

Niels Henrik Hooge, NOAH Friends of the Earth Denmark

Ole Steen Olsen, Danmarks Naturfredningsforening i Roskilde

Dansk Dekommissionering:

Morten Dalby

Heidi Sjølin Thomsen

Lene Elmegaard

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS):

Peter Gravesen

Uddannelses- og Forskningsministeriet:

Kristoffer Brix Bertelsen, Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte

Afbud:

Tarjei Haaland, Greenpeace Danmark

Karsten Lorentzen, byrådsmedlem (DF)

Ole Kastbjerg Nielsen, Dansk Dekommissionering

25. april 2019

**Styrelsen for Institutioner og
Uddannelsesstøtte**

Direktionssekretariatet

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Kristoffer Brix Bertelsen
Tel. 72 31 88 76
kbbs@ufm.dk

Ref.-nr.
19/016188-01

Mødet var indkaldt med følgende dagsorden:

1. Velkomst – præsentationsrunde
2. Gennemgang af dagsorden
3. Status på etablering af ny opgraderet lagerfacilitet
4. Orientering om GEUS' undersøgelse af geologi i 500 m under terræn
5. Evt.

Ad 1. Velkomst – præsentationsrunde

Da der var flere nye deltagere i mødet i forhold til første møde den 7. januar 2019, blev der gennemført en præsentationsrunde. Morten Dalby fra Dansk Dekommisionering deltog på vegne af Ole Kastbjerg Nielsen, som var forhindret. Peter Gravesen fra GEUS vil fremover deltage i møderne.

Ad 2. Gennemgang af dagsorden

Dagsordenen blev gennemgået. Der blev tilføjet følgende punkter:

- En status vedrørende Roskilde Kommunes påbud om fjernelse af malmoplag senest 31. december 2022 blev tilføjet til dagsordenens pkt. 3
- Et punkt om status for besøgscenter i tilknytning til den nye lagerfacilitet blev tilføjet som nyt pkt. 5
- Et ønske om en oversigt over informations- og besøgscentre i tilknytning til depot- og lagerfaciliteter i andre lande blev optaget under nyt pkt. 6. Evt.

**Styrelsen for Institutioner og
Uddannelsesstøtte**

Ad 3. Status på etablering af ny opgraderet lagerfacilitet

Morten Dalby (MD) gav et oplæg (se [dette link](#)) om processen frem til ibrugtagning af den nye facilitet.

Det står klart, at plangrundlaget skal revideres, idet en gammel byplanvedtægt skal erstattes af en egentlig lokalplan for Risø-lokaliteten. Dette vil ske i sammenhæng med, at Roskilde Kommune reviderer sin kommuneplan i 2019-2020.

Planprocessen vil blive søgt koordineret mest muligt med processen vedrørende vurdering af virkninger på miljøet (VVM), som skal resultere i en tilladelse fra Miljøstyrelsen til at etablere den nye facilitet.

Hvis planproces og VVM-proces kan tilrettelægges optimalt, vil der blive arbejdet med udbud af rådgivning, entrepriseudbud og udstedelse af byggetilladelse, så selve byggeprojektet kan påbegyndes sidst i 2020.

DD ser umiddelbart den mest oplagte placering af lageret på selve ø-delen på Risø-lokaliteten, nord for centralvejen så tæt på bygning 214 som muligt (se kort over Risø Campus [på dette link](#)). Denne placering vil blandt andet give mulighed for at mindske den nuværende sikkerhedsperimeter og dermed åbne halvøen mere for offentligheden end i dag. Dette forudsætter dog, at der kan opnås enighed med DTU om en ændring af perimeteren. Bygningsstyrelsen er ved at udarbejde en helhedsplan, hvor alle nuværende brugere af Risø-lokaliteten (DTU, AU og DD) samler ønsker og planer for fremtidig brug af arealer og bygninger.

Jeppe Trolle (JT) udbad sig informationer om strålebeskyttelse og risiko for flystørt i forhold til den nye facilitet. MD svarede, at murtykkelse på den nye facilitet vil blive tilpasset både de krav til sikkerhed, som de nukleare tilsynsmyndigheder vil

stille, og de krav, som bygningskonstruktionen vil medføre, f.eks. ved etablering af traverskran/løfteåg til affaldshåndtering på lageret.

Risikoen for flystyrt er blevet vurderet både i [forstudierne til slutdepot](#) (2011) og i [rapporten om sikkerhed, økonomi og drift for en dansk mellemlagerløsning](#) (2016). På basis af statistik for flystyrt er der beregnet en hændelsesrisiko på 1:70 mio. år (altså 1 flystyrt per 70 mio. år) for, at et flystyrt vil kunne resultere i en effektiv stråledosis på 1 mSv for en person. Til sammenligning kan nævnes, at baggrundsstråling årligt bidrager med en effektiv dosis på ca. 3 mSv for en person.

MD tilføjede, at det særlige affald vil blive håndteret som "en bygning i bygningen", hvilket yderligere vil mindske risikoen for stråling i tilfælde af flystyrt og lignende.

Tomas Breddam (TB) spurgte til, hvor stort et område, der er behov for til det nye lager, og om det skal placeres inden for den nuværende sikkerhedsindhegning? MD bekræftede, at den nye facilitet vil blive placeret på det område, der er dækket af den nuværende portvagt.

Styrelsen for Institutioner og
Uddannelsesstøtte

TB fandt, at det var vigtigt at gøre sikkerhedssperimeteren så lille som muligt af hensyn til offentlighedens adgang til fjordområdet og gav udtryk for, at DTU's behov ikke burde føre til, at den nuværende perimeter opretholdes.

JT spurgte, om uranmalmen også skal opbevares på den nye facilitet? MD svarede ja, men at der ikke var behov for at opbevare malmen på samme måde som det øvrige affald, da malmen eksempelvis ikke skal kunne flyttes med kran.

Piet Jansen (PJ) spurgte, om den nordlige del af Veddelev-halvøen vil kunne frigives som resultat af den nye facilitet? MD svarede ja til dette - under forudsætning af, at sikkerhedssperimeteren kan gøres mindre, som nævnt ovenfor.

TB ønskede at vide, om byggeriet kan afsluttes inden 2023 som forudsat i folketingsbeslutning B90/2018? MD mente, at det nok kunne lade sig gøre, men det forudsætter, at der ikke i løbet af plan- og VVM-proces samt under sikkerhedsanalysen skal indarbejdes forhold, der ikke er taget højde for i det nuværende arbejdsgrundlag.

Med hensyn til Roskilde Kommunes varsel til DD af påbud om at fjerne malmoplaget fra den nuværende position senest 31. december 2022 oplyste MD, at DD vil overdække malmoplaget i år med henblik på at forhindre yderligere udvaskning af miljøfremmede stoffer. Siden vil DD flytte malmoplaget over i den nye facilitet, når det er muligt, hvorefter jorden under malmoplaget vil blive oprenset.

Ad 4. Orientering om GEUS' undersøgelse af geologi i 500 m under terræn

Peter Gravesen (PG) gav et oplæg (se [dette link](#)) om de geologiske egenskaber, som GEUS' undersøgelser skal vise på udvalgte lokaliteter, samt de tilgængelige data i denne sammenhæng.

Der haves få oplysninger om forholdene i 500 meters dybde i Danmark, hvilket nødvendiggør nye undersøgelser efter folketingsbeslutning B90/2018. De mulige bjergarter af relevans for et slutdepot er ler/lersten samt granit/grundfjeld. GEUS

studerer p.t. arkivmateriale, herunder gamle borekerner, for at kunne forelægge en oversigt over relevante undersøgelsesområder til Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) inden udgangen af 2019 (Fase 1). Herefter gennemføres en proces om anvendelse af to områder til egentlige undersøgelser (Fase 2). Undersøgelserne forventes at blive afviklet i 2020-2023 med afsluttende rapport til UFM omkring årsskiftet 2023-2024.

Ole Steen Olsen (OSO) spurgte om, hvor væske mellem lag eller sprækker løber hen? PG svarede, at kortlægning af sprækker/sprækkesystemer er en vigtig del af kortlægningen. Væsken vil som oftest være formationsvand, der kan ledes væk fra et depot, når man har fastlagt de hydrologiske forhold. Dette kræver, at der er tilstrækkeligt areal til rådighed for slutdepotanlægget til afledning af vand.

Flere deltagere ønskede at vide, hvordan man vil håndtere vandforekomster i et slutdepot? PG og HST svarede, at der vil forekomme vand ved depotet, og at opgaven består i at demonstrere, at affaldet kan afskærmes fra nedbrydning af barrierer så tilstrækkeligt længe, så eventuel udsivning fra depotet ikke betyder, at mennesker og miljø bliver udsat for skadelig stråling.

Styrelsen for Institutioner og
Uddannelsesstøtte

OSO ønskede at få oplyst tidshorisonten for affaldets henfald. HST svarede, at den varierer i forhold til den enkelte affaldsfraktion, og at der inden deponering vil blive foretaget sikkerhedsanalyser og –vurderinger, som skal vise, at ingen får doser over de tilladte fra depotet på noget tidspunkt.

JT ønskede at vide, hvorfor der først bliver foretaget geologiske undersøgelser nu. KBBS svarede, at det skyldes forløbet af den politiske beslutningsproces i perioden 2008-2018. Processen betød, at en række forskellige løsninger havde været under overvejelse, inden der med folketingsbeslutning B90/2018 blev skabt grundlag for at arbejde videre med etablering af et slutdepot og dermed egentlige geologiske undersøgelser.

Kontaktforum tog en længere diskussion om grundlag og proces i relation til de forskellige beslutninger, som var blevet taget på forskellige tidspunkter i sagens forløb. Konkret blev der spurgt til en tidslinje i faseplanen for GEUS' undersøgelser. PG vil vende tilbage med informationer på et kommende møde. Der var også ønske om at få oplysning om principper for sikkerhedsanalysen af et slutdepot. HST vil gøre rede for dette på næste møde.

Ad 5. Besøgscenter i tilknytning til NOL

Punktet blev udsat til førstkomende møde, hvor der vil foreligge oplysninger om besøgscentre i tilknytning til langtidsmellemlagre/slutdepoter i udvalgte europæiske lande (se pkt. 6 nedenfor).

Ad 6. Eventuelt

Inden næste møde den 19. august 2019 udarbejder UFM og DD en oversigt over besøgscentre i Sverige, Finland, Belgien, Holland og Spanien (listen udvides, hvis det skønnes relevant).